

Andet Afsnit.

Den polytekniske Lærestalt.

I. Forandringer i Undervisnings- og Eksamensplaner samt almindelige Afgørelser vedrørende Lærerstillingerne.

1. Ny kongelig Anordning.

Under 3. Juni 1932 tilskrev Den polytekniske Lærestalt Undervisningsministeriet saaledes:

»Efter at der gennem nogle Aar fra forskellige af Den polytekniske Lærestalts Faglærere var fremkomne Udtalelser om, at dens Undervisningsplaner, der sidst havde været Genstand for en almindelig Overvejelse i Lærerraadet ved Gennemførelsen af Reglementet af 13. Oktober 1913, muligvis ikke mere var helt tidssvarende, og efter at der ofte var blevet fremsat Forslag om Forandringer, der, hvis de skulde gennemføres i deres Helhed, maatte medføre en ret indgribende Ændring i dens Reglement og Undervisningsprogram, blev der i et Møde i Lærerraadet den 30. Oktober 1924 nedsat et Udvalg, bestaaende af 14 af Raadets Medlemmer og Lærestaltens Direktør, til at drøfte Spørgsmaalet om Ændringer i Undervisningsplanerne, navnlig for Bygningsingeniørstudiets Vedkommende.

Dette Udvalg gennemdrøftede de rejste Spørgsmaal i en Række Møder i 1925 og 1926, hvorefter det i et Lærerraadsmøde den 21. Oktober 1926 fremsatte en foreløbig Beretning, der i mange Henseender var ret vidtgaaende, og da det viste sig vanskeligt at overse, hvilken Indflydelse de stillede Forslag vilde faa paa de unge polytekniske Kandidaters Brugbarhed, hvis de gennemførtes, enedes man i Raadet om at supplere det nedsatte Udvalg med endnu 8 Medlemmer af Raadet samt om at anmode Dansk Ingeniørforening om at udpege 5 Repræsentanter — nemlig 2 sagkyndige paa det bygnings-tekniske, 1 paa det maskintekniske, 1 paa det teknisk-kemiske og 1 paa det elektrotekniske Omraade — til at indtræde i Udvalget og endvidere ligeledes at anmode Industriraadet om at udpege 3 Medlemmer til Udvalget, nemlig 1 paa Maskinindustriens, 1 paa den kemiske Industris og 1 paa den elektrotekniske Industris Omraade. Dansk Ingeniørforening og Industriraadet efterkom Lærerraadets Anmodning,

og senere blev ligeledes Almindeligt Dansk Ingeniørforbund repræsenteret ved 2 Medlemmer i Udvalget, ligesom enkelte andre Repræsentanter for Ingeniørvæsen og Industri, der havde vist særlig Interesse for de rejste Spørgsmaal, indtraadte i det, saaledes at der ved Udgangen af Beretningsaaret 1928 sad følgende fremmede Medlemmer i Udvalget:

Direktør for Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab,
cand. polyt. A. R. Angelo,

Direktør ved Aktieselskabet Burmeister & Wain, cand. polyt. H. Blache,

Banechef, cand. polyt. H. Flensborg,

Direktør for Industriraadet, cand. polyt. G. E. Hartz,

Direktør for Det forenede Oliekompagni, cand. polyt. Percy Ipsen,

Fabrikant (Øresunds kemiske Fabrikker), cand. polyt. C. F. Jarl,

Ingeniør (Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Akts.), cand. polyt. C. L. E. Jensen,

Overingeniør ved Københavns Belysningsvæsen, cand. polyt. R. Johs. Jensen,

Direktør for Laur. Knudsens mek. Etablissement, Ingeniør Herm. Jørgensen,

Formanden for Dansk Ingeniørforening, Ingeniør (Akts. Ludvigsen & Hermann), cand. polyt. Holger Neergaard,

Ingeniør (F. L. Smidth & Co.), cand. polyt. H. Ochsner,

Ingeniør, cand. polyt. K. Schøller og

Brandinspektør, cand. polyt. P. Vinding.

Da Direktør Blache ofte var bortrejst, blev Overingeniør A. Grønning valgt til at indtræde som Suppleant i Udvalget for det Tilfælde, at Direktør Blache ikke skulde kunne komme til Stede ved Møderne.

Ved Udgangen af Beretningsaaret 1928 var følgende af Læreanstaltens Lærere Medlemmer af Udvalget: Professor i Stærkstrøms-elektroteknik A. K. Aubeck, Professor i Matematik, Dr. phil. H. Bohr, Professor i Deskriptiv Geometri, Dr. phil. T. Bonnesen, Professor i Vejbygningsfagene A. R. Christensen, Professor i Bygningsstatik og Elasticitetsteori P. M. Frandsen, Professor i Skibsbygning Carl Hansen, fhv. Professor i teknisk Kemi, Underdirektør ved De forenede Bryggerier Carl Jacobsen, Professor i Fysik E. S. Johansen, Professor i Fysik ved Universitetet, Dr. phil. Martin Knudsen, Professor i Stærkstrømselektroteknik Absalon Larsen, Professor i Teknisk Hygiejne J. T. Lundbye, Professor i Matematik, Dr. phil. Johs. Møllerup, Professor i Rationel Mekanik, Dr. phil. Jakob Nielsen, Professor i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner, Dr. techn. A. Ostenfeld, Læreanstaltens Direktør, Professor, Dr. phil. P. O. Pedersen, Professor i Kemi ved Universitetet, Dr. phil. Julius Petersen, Professor i Teknisk Kemi P. E. Raaschou, Professor i Stærkstrømselektroteknik Wm. Rung, Professor i Maskinlære, Dr. phil. E. Schou, Professor i Vand-

bygningsfagene G. Schönweller, Professor i Materiallære E. Suenson, Professor i Mekanisk Teknologi E. Thaulow, Professor i Maskinlære Th. E. Thomsen og Professor i Kemi, Dr. phil. C. Winther.

I denne S sammensætning af Udvalget er der senere sket enkelte Ændringer, hidrørende dels fra Dødsfald og Personskifte inden for Lærestaltens Lærerpersone og dels fra, at enkelte af de fremmede Medlemmer har set sig nødsaget eller foranlediget til at udtræde af Udvalget, hvorefter de er blevet erstattede med andre.

Saaledes er Professorerne A. Ostenfeld, Julius Petersen og E. Schou afgaaet ved Døden, og Professorerne H. Bohr og C. L. Jacobsen har forladt Lærestalten og i Stedet er Professorerne A. F. Andersen, A.H.M. Andreasen, C. Glindemann-Nielsen og J.A. Christiansen indtraadt i Udvalget, medens Fabrikant C. F. Jarl, der ligeledes udtraadte af Udvalget, blev erstattet med Direktør for Aktieselskabet De Danske Sukkerfabrikker P. Dorph Broager.

Overvejelserne i Udvalget er endnu ikke helt afsluttet, men Forhandlingerne har dog vist, at det nugældende Reglement af 1918 er stærkt forældet, og desuden er det ændret og udvidet ved en Række kongelige Anordninger, hvorved det bliver meget uoverskueligt og vanskeligt at benytte. Dertil kommer, at det indeholder en stor Del Detailbestemmelser, som formentlig mere naturligt hører hjemme i ministerielle Bekendtgørelser eller eventuelt kunde overlades til Lærestaltens egen Afgørelse.

Man har dog ment det rigtigst at afvente Afslutning af Drøftelserne angaaende Lærestaltens Undervisningsplaner og Eksamensordninger m. v., inden man fremkom med Forslag til nyt Reglement. Disse Drøftelser er resulteret i Forslag til enkelte Ændringer, hvorom der senere vil fremkomme Indstilling fra Lærestalten, men det væsentligste Resultat af Udvalgets Arbejde har været, at der baade i dette og i Lærerraadet har været Enighed om Ønskeligheden — eller maaske rettere Nødvendigheden — af en mere elastisk Ordning af Lærestaltens Undervisnings- og Eksamensvæsen og dermed ogsaa af de organisatoriske Bestemmelser, hvorpaa hele dens Arbejde hviler.

Den nuværende Ordning, i hvilken alle Detailler er fastlagt gennem kongelige Anordninger, er alt for stiv og uhandelig i Betragtning af den Hurtighed, hvormed den tekniske Udvikling skrider frem, og der findes næppe nogen anden teknisk Højskole i Verden med en Eksamensordning af tilsvarende Stivhed.

Idet Lærestalten hermed fremsender medfølgende Forslag til en ny kongelig Anordning, tillader den sig samtidig at fremsætte nogle enkelte Bemærkninger vedrørende de Punkter, mod hvilke Udvalgets og Lærerraadets Opmærksomhed i særlig Grad har været henvendt, nemlig Institutionens Navn og Benævnelsen paa de Elever, der udgaar fra den, samt de nye Organer, den har følt sig foranlediget til at udvikle i den Hensigt at forenkle Styrelsesformen og gøre den let-

tere, og endelig Benævnelsen paa den Mand, der staar i Spidsen for den.

Navnet Den polytekniske Læreanstalt blev givet af H. C. Ørsted og hans samtidige og var den Gang et fyldestgørende Udtryk for det, som Institutionen gav og betød, men Udviklingen herhjemme og i Udlandet har efterhaanden bevirket, at Navnet har faaet en lidt odios Karakter, idet en polyteknisk Læreanstalt i Udlandet nærmest er en teknisk Mellemskole eller en teknisk Specialskole eller — som i Frankrig — en Skole, der giver en videnskabelig Fordannelse, hvorpaa den tekniske Uddannelse, som man faar i andre Skoler, hviler.

I Modsætning hertil giver Die deutschen technischen Hochschulen, Kungliga tekniska Högskolan i Stockholm, Norges tekniske Højskole etc. sine Elever en fuldt ud videnskabelig og teknisk Uddannelse af samme Standard som Læreanstaltens, og det ligger for saa vidt lige til, at Læreanstalten burde kalde sig Danmarks tekniske Højskole. Nogen Betænkelighed herved maatte man imidlertid nære, dels fordi Ordet Højskole her i Landet bruges i en nogen anden Betydning end i Udlandet, og dels fordi det gamle Navn, saafremt Læreanstalten opgiver dette, formentlig straks vil blive optaget af andre Institutioner, hvis Elever vilde se deres Fordel ved at pynte sig med Titlen polytekniske Kandidater.

Efter forskellige Forhandlinger og Overvejelser har man derfor valgt at kalde den Danmarks tekniske Højskole, men samtidig at beholde det gamle Navn »Den polytekniske Læreanstalt« som Undertitel. I Overensstemmelse hermed har man ligeledes valgt fremtidig at benævne dens Kandidater »Civilingeniører« henholdsvis paa den kemiske, maskintekniske, bygningstekniske og elektrotekniske Retning, men samtidig at lade dem beholde Navnet »Polytekniske Kandidater« som Undertitel og endelig ligeledes at bevare de nugældende Specialbetegnelser »Fabrikingeniører, Maskiningeniører, Bygningsingeniører og Elektroingeniører«. (§ 7).

Titlen »cand. polyt.« er ikke beskyttet og er ubrugelig i Udlandet, men det er maaske muligt, at Betegnelsen Civilingeniør, der herhjemme tidligere har været anvendt paa Læreanstaltens Bygningsingeniører, kan opnaa at blive forbeholdt dens Kandidater. Den mener derfor, at det vil være rationelt, at den samtidig med Gennemførelsen af et nyt Reglement gaar over til at kalde sine Kandidater Civilingeniører, henholdsvis paa Fagafdelingerne for Fabrikingeniører (Ingeniørkemikere), Maskiningeniører, Bygningsingeniører og Elektroingeniører, og den udtaler hermed Haabet om, at det vil være det høje Ministerium muligt at skaffe dens Kandidater den Eneret til Benyttelse af Civilingeniørtitlen, som den ikke har kunnet opnaa for det gamle Navn.

Med Hensyn til den nugældende Form for Læreanstaltens Styrelse — en Direktør og et Lærerraad — skal man anføre, at denne,

der blev skabt ved Reglementet af 23. Juli 1894, paa dette Tidspunkt svarede godt til sit Formaal, men efterhaanden har den faaet saa mange Medlemmer i Lærerraadet, at det ikke egner sig til Behandlingen af mindre betydende Sager. Denne Omstændighed bevirker, at det bliver ret vanskeligt at føre Sagerne gennem Lærerraadet, og dette har derfor allerede i en Række Aar søgt at simplificere Sagernes Behandling ved at nedsætte saakaldte staaende Udvalg, et for hver Fagretning og et for 1. Dels Studiet, og hvert med sin Formand. Disse Udvalg drøfter de foreliggende Sager, f. Eks. Ansøgninger om Dispensationer, Forslag om Ændringer i Studiet inden for Fagafdelingen etc., og derved bliver Styrelsen i Stand til at skaffe Sagerne en saadan Forbehandling, at de dels lettere gaar gennem Lærerraadet, og dels for Dispensationernes Vedkommende som Regel slet ikke gaar til dette, men betragtes som afgjorte, saafremt Direktøren er enig med Udvalget om Afgørelsen, og kun gaar til Lærerraadet, saafremt Direktøren har en anden Mening end Udvalget.

Disse Udvalg har hidtil ikke haft nogen officiel Karakter, men er blevet betragtet som en Slags halvt private Udvalg, der har været raadgivende for Direktøren, og dem tænker man nu paa at gøre til mere officielle Institutioner, men at give dem ganske samme Karakter og Virkemaade, som de har haft hidtil.

Ud over disse Udvalg indeholder Udkastet et Forslag om Oprettelsen af et Undervisningsraad, der skal bestaa af Formændene for Fagraadene og Læreanstaltens Direktør eller Rektor.

Læreanstaltens Eksaminer og Eksamensordninger har hidtil været fastlagt gennem kongelige Anordninger, medens Undervisningsplanerne er underlagt Lærerraadets Afgørelse. Men Teknikkens Udvikling har medført Fremkomsten af en saa stor Række nye Fag, at det ikke vil være muligt at medtage dem alle inden for Studieplanerne for de nuværende Studieretninger. Man har derfor baade indenfor det før nævnte store Undervisningsudvalg og indenfor Lærerraadet fundet det nødvendigt at opstille normale Studie- og Eksamensordninger for de enkelte Studieretninger — i Hovedtrækkene de nugældende Studie- og Eksamensordninger —, som Eleverne altid kan følge, men samtidig at give dem Lejlighed til, om de ønsker det, at skyde nogle af de paagældende Fag ud og i Stedet for at vælge et tilsvarende Pensum af andre Fag, som ikke staar paa Normalstudieplanen for den paagældende Afdeling. Man lægger ogsaa Vægt paa, at det paagældende nye Fag eventuelt kan tages ved andre Institutioner her i Landet, f. Eks. ved Universitetet eller Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Endvidere vilde Lærerraadet gerne, om det var muligt, skabe et vist Samarbejde mellem de tekniske Højskoler i Skandinavien, saaledes at en Elev fra Danmark efter at have gennemgaaet en Del af eller hele sin Uddannelse ved Læreanstalten kunde gaa, f. Eks., til Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm og der gennemgaa en

supplerende Uddannelse, som han muligvis ikke vilde kunne faa her, fordi de paagældende Laboratorier eller nødvendige Undervisningsmateriel ikke findes her.

Men i alle Tilfælde vil det være nødvendigt, at der er et Organ til at skønne over, at den nye Fagkombination kan træde i Stedet for den i Normalstudieplanerne angivne.

Afgørelsen af disse Spørgsmaal tænkes her henlagt til Undervisningsraadet, som kan træffe Bestemmelse efter Fagraadenes Indstilling, idet de paagældende Sager dog gaar til Lærerraadet, saafremt Fagraad og Undervisningsraad ikke er enige.

Sidstnævnte Raad kommer efter hele sin Natur ikke til at optræde aktivt udadtil, og det faar ikke noget selvstændigt Initiativ.

Ved de allerfleste af Udlandets tekniske Højskoler har man tilsvarende Ordninger, der endda hyppigt er mere vidtgaende med Hensyn til den Frihed, hvormed Højskolerne selv afgør disse Forhold. Eksempelvis skal anføres, at Norges tekniske Højskole allerede har gennemført en Ændring i dens Program, efter hvilken saadanne Muligheder foreligger for dens studerende, og som lyder saaledes:

»Almindelige fellebestemmelser.

Rett til eksamen.

Enhver ved høiskolen immatrikulert studerende, som i overensstemmelse med de vedtatte studieplaner og bestemmelser har gennemgått høiskolens undervisning, har rett til å underkaste sig dens eksamener.

Hvorvidt studerende som ikke på regelmessig måte har gjennomført sine fagstudier ved høiskolen, skal få adgang til eksamen, og hvorvidt en ved andre tekniske højskoler eller universiteter tilbragt studietid eller avlagt prøve herunder skal anerkjendes, avgjør professorutvalget i hvert enkelt tilfelle efter innstilling fra vedkommende fagavdeling.

Hospitanter har ikke adgang til å avlegge noen prøve, med mindre prøven går inn som ledd i en annen offentlig eksamen eller er anordnet i en av det offentlige utferdiget undervisningsplan.

Professorutvalget kan efter innstilling fra vedkommende fagavdeling gi studerende ved utenlandske tekniske højskoler eller universiteter anledning til å avlegge prøve i enkelte fag, når de har fuldt avdelingens undervisning og prøven inngår som ledd i deres eksamen ved vedkommende højskole eller universitet.«

Baade indenfor det store Udvalg og indenfor Lærerraadet er der Enighed om at lægge den største Vægt paa, at Lærestalten opnaar denne større Elasticitet med Hensyn til Afgivelse fra de af Ministeriet fastsatte Eksamensanordninger.

Endelig har Lærerraadet diskuteret Spørgsmaalet om, hvilken Benævnelse der bør anvendes for den Mand, der staar i Spidsen for

den, og som varetager Tilsynet med dens Arbejde og dens Administration. Raadet er i saa Henseende af den Formening at en saadan Stilling ikke bør skifte Indehaver for tit. Indehaveren vil i hvert Fald altid bruge mindst et Aar og som Regel væsentlig længere Tid til at sætte sig ind i alle de paagældende Spørgsmaal, og det mener derfor, at den nugældende femaarige Periode er den korteste Tid, man kan give en Mand til at fungere i i Stillingen. Samtidig vil det imidlertid, ogsaa i Forholdet over for Udlandet og udenlandske tekniske Højskoler og Universiteter være heldigt, om Betegnelsen, der nu er Direktør, kunde rettes til Rektor, en Betegnelse, der bedre svarer til Stillingens Betydning end Titlen Direktør.

Lærestalten tillader sig iøvrigt at henvise til følgende Bemærkninger vedrørende de enkelte Paragrafer i Forslaget:

- § 1 svarer til gl. § 1 som ændret ved kgl. Anordning af 28. August 1929.
- § 2 erstatter gl. § 8, 1. Stk. Ny er her Betegnelsen »Civilingeniør«. Da Spørgsmaalet om den mest hensigtsmæssige Betegnelse har været indgaaende drøftet i det af Undervisningsministeriet nedsatte Udvalg angaaende Enerets-Benævnelse for særlig Uddannelse, er det formentlig ikke nødvendigt her at fremkomme med en nærmere Motivering af dette Forslag. Det skal dog tilføjes, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, om det i Landstinget beroende Lovforslag vedrørende dette Spørgsmaal maatte nyde hurtig Fremme.
- § 3 svarer til gl. § 19. Dog er »Direktør« ombyttet med den formentlig mere adækvate Betegnelse »Rektor«.
- § 4 svarer til gl. § 20.
- § 5 svarer til gl. § 21. Ny er Bestemmelsen om, at Lærerraadet har Ret til at udtale sig om Rektorstillingens Besættelse. Undervisningsministeriet har dog altid — lige siden Indførelsen af den 5-aarige Direktørperiode (28. December 1909) — givet Lærerraadet Lejlighed til at udtale sig om Direktørstillingens Besættelse og ligeledes altid fulgt Raadets Indstilling.

Ny er ogsaa Raadets Beføjelse til at nedsætte et særligt Stipendieudvalg. I Virkeligheden har denne Ordning været praktiseret i en Aarrække.

Bestemmelsen om Medlemmernes Mødepligt er taget fra gl. § 24. Ændringen i 1. Stykke er kun af formel Natur. Ifølge den gl. § 21 var de Universitetslærere, der deltager i Undervisningen ved Lærestalten, ikke Medlemmer af Lærerraadet. Men i Virkeligheden har de altid været betragtet som Medlemmer af Raadet og deltaget i dets Overvejelser og Afgørelser.

- § 6, 7 og 11 indeholder en Række nye Bestemmelser, med Hensyn til hvilke der henvises til de foran fremførte Bemærkninger.

- § 8 svarer til gl. § 24. Nyt er første Stykke, der paalægger Lærerne en Pligt til at virke til Fremme af Højskolens Formaal. Denne Bestemmelse er en naturlig Konsekvens af den (den 28. August 1929) ændrede Affattelse af § 1 angaaende Højskolens Formaal og af den stedfindende Udvikling af dens Undervisnings- og Forskningslaboratorier.
- § 9 svarer til gl. § 22.
- § 10 svarer til gl. § 21, 4. Stk. og § 8, sidste Stk. Alle Detailler vedrørende de normale Eksamensanordninger overføres til ministerielle Bekendtgørelser.
- § 11, se ovenfor under ny § 6 og 7.
- § 12 svarer i Realiteten til den nuværende Ordning, kun at Undervisningsraadet er traadt i Stedet for Lærerraadet.
- § 13, 1. Stk. svarer til gl. § 16, idet alle Detailbestemmelser overføres til ministerielle Bekendtgørelser.
2. Stk. svarer til gl. § 6, sidste Punktum.
3. Stk. svarer til gl. § 14.
- § 14 er ny og angiver Rammerne for Tilrettelæggelse af en supplerende og videregaaende Uddannelse, for hvilken der eventuelt kan gives en Attest. Tilsvarende Kursus findes bl. a. under det medicinske Fakultet ved Universitetet og ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.
Indførelsen af en saadan videregaaende Uddannelse er en naturlig Følge af Læreanstaltens forbedrede Laboratorieforhold.
- § 15 svarer til § 1 og 2 i kgl. Anordning af 19. Juni 1916 (Reglement S. 23). Ny er Bestemmelsen om, at Højskolen ogsaa kan tildele en teknisk Æresdoktorgrad.
- § 16, Stk. 1 svarer til § 3 i ovennævnte kgl. Anordning.
Stk. 2 svarer til gl. § 4, dog med den Ændring, at Lærerraadets Beslutning er tilstrækkelig til Meddelelse af den omhandlede Tilladelse, medens der tidligere krævedes kgl. Resolution.
- § 17, 1., 2. og 3. Stk. svarer til § 5 i den kgl. Anordning af 19. Juni 1916 som ændret ved kgl. Anordning af 26. November 1928, dog er Bestemmelsen om, at Undervisningsministeriets Samtykke udkræves til Gradens Tildeling, udeladt.
4. Stk. svarer til § 6.
- § 18 er ny; men Læreanstalten har, paa Grundlag af kgl. Resolution i hvert enkelt Tilfælde, tildelt en Række fremragende Ingeniører den tekniske Æresdoktorgrad.
- § 19 svarer til § 7 i ovennævnte kgl. Anordning.
- § 20 svarer til § 9 i ovennævnte kgl. Anordning. (§ 8 i den kgl. Anordning overføres til ministeriel Bekendtgørelse under ny § 30).
- § 21 er ny.

- § 22 svarer til gl. § 2, dog er der efter »enhver« tilføjet »uberygtet Mand eller Kvinde«, jfr. § 3 i kgl. Anordning af 11. Maj 1921 for Universitetet.
- § 23 svarer til gl. § 3. I. 1. Stk. er »Ret« ændret til »Adgang« under Hensyn til Begrænsningsbestemmelserne. Under c. 1. er optaget Maskin- og Bygningskonstruktører med Realeksamen eller den dermed ligestillede Pigeskoleeksamen med 3 fremmede Sprog og Prøve i Geometri og praktisk Regning eller med den almindelige Forberedelseksamen med 3 fremmede Sprog, bestaaet med en Middelkarakter af ikke under »godt« og med ikke under »gdt« i dansk Stil.
- Lærestalten har, navnlig i den seneste Tid, med Undervisningsministeriets Godkendelse, optaget en Del Ansøgere af denne Kategori som Eksaminander. Man finder det rimeligt at gøre denne Gruppe af Ansøgere adgangsberettiget, hvorved den ogsaa paa naturlig Maade kommer ind under Begrænsningsbestemmelserne. Ny er den i næstsidste Stykke indeholdte Bestemmelse om Prøven i Naturfag, smlgn. ny § 25.
- Ny er ligeledes sidste Stykke, men Undervisningsministeriet har i en Række Tilfælde givet saadanne Tilladelser.
- § 24 svarer til kgl. Anordning af 18. April 1931. De nærmere Bestemmelser overføres til en ministeriel Bekendtgørelse.
- § 25 svarer til gl. § 4 og 5. Ny er dog Kravet om »Naturfag« til Adgangseksamen. Denne Bestemmelse tilsigter at give alle polytekniske Eksaminander en ensartet Uddannelse paa biologiske og geologiske Omraader. Den bestaaende Ulighed har været følt som en Mangel, særlig ved Fabrikingeniørernes og Bygningsingeniørernes Undervisning i Geologi og i biologiske Fag ved Lærestalten. Man lægger ogsaa Vægt paa disse Fags Betydning for Eksaminandernes almene Dannelse.
- § 26 svarer til kgl. Anordning af 22. August 1929.
- § 27 svarer til gl. § 12. Nyt er 1. Punktum om de Studerendes Pligt til at drage Nytte af Undervisningen. Denne Bestemmelse er naturlig efter Indførelsen af Begrænsningsbestemmelserne.
- § 28 svarer til gl. § 10. De nærmere Bestemmelser overføres til ministeriel Bekendtgørelse.
- § 29, 1. Stk. svarer til gl. § 11.
2. Stk. svarer til gl. § 21, sidste Stykke.
3. Stk. svarer til gl. § 20, 3. Stk. som ændret ved kgl. Anordning af 4. December 1918.
4. Stk. svarer til gl. § 21, sidste Stykke.
- § 30 svarer til gl. § 18. De nærmere Bestemmelser overføres til ministeriel Bekendtgørelse.

Med disse Bemærkninger tillader Lærestalten sig at henstille Forslaget til det høje Ministeriums Velvilje, idet det tilføjes, at For-

slaget i den foreliggende Form er vedtaget enstemmigt i Lærerraadet med alle Stemmer.«

Efterat Undervisningsministeriet havde gennemgaaet Forslaget og bl. a. ændret Læreanstaltens Navn til

*Den polytekniske Læreanstalt,
Danmarks tekniske Højskole,*

blev der under 8. Februar 1933 udfærdiget en kongelig Anordning om Højskolens fremtidige Virksomhed m. m.

Anordningen er saalydende:

Afsnit I.

F o r m a a l.

§ 1.

Danmarks tekniske Højskole har til Opgave at meddele en højere teknisk Undervisning paa videnskabeligt Grundlag og at fremme Udviklingen og den praktiske Anvendelse af de tekniske Videnskaber og de til Grund herfor liggende almene Videnskaber.

§ 2.

Undervisningens Maal er at uddannet Civilingeniører (Polytekniske Kandidater). Højskolen omfatter for Tiden Fagafdelinger for:

Kemisk Ingeniørvidenskab,
maskinteknisk Ingeniørvidenskab,
bygningsteknisk Ingeniørvidenskab,
elektroteknisk Ingeniørvidenskab.

Afsnit II.

S t y r e l s e n.

§ 3.

Danmarks tekniske Højskole staar under Overtilsyn af Undervisningsministeriet. I Spidsen for Højskolen staar en Rektor, som i Forbindelse med et Lærerraad, et Undervisningsraad, flere Fagraad og en Inspektør forestaar Højskolens Forvaltning.

§ 4.

Rektor.

Stk. 1. Rektor ansættes ved kgl. Resolution for et Tidsrum af 5 Aar.

Stk. 2. Rektor er Højskolens Leder og repræsenterer Højskolen udadtil. Rektor afgør som saadan alle Sager, der ikke fordrer Beslutning af Ministeriet eller er forbeholdt Lærerraadets, Undervisningsraadets eller Fagraadenes Afgørelse. I saadanne Sager kan Rektor dog træffe Beslutning, naar de skønnes ikke at kunne taale Opsættelse. Med-

delelse om den trufne Beslutning gives snarest til Ministeriet, henholdsvis Lærerraadet, Undervisningsraadet eller det paagældende Fagraad.

Stk. 3. Rektor har Overtilsynet med Undervisningen og det dertil bestemte Materiel og kan i saa Henseende forlange de fornødne Oplysninger af Lærerne. Rektor kan paalægge Lærerraadet at drøfte Spørgsmaal vedrørende Studie- og Eksamensordninger samt Sager af almindelig Interesse og Betydning for Højskolen og ligeledes afkræve Fagraadene Betænkninger over saadanne Ordninger og Sager. Rektor kan ogsaa paalægge en eller flere Lærere at behandle andre Spørgsmaal vedrørende Højskolen eller Sager, der indkommer til Højskolens Betænkning.

Stk. 4. Rektor underskriver paa Højskolens Vegne og udsteder Eksamens- og Doktordiplomer. Disse Ekspeditioner paraferes af Inspektøren, som fører en Protokol herover.

Stk. 5. Efter Udløbet af hvert Undervisningsaar afgiver Rektor til Undervisningsministeriet en Beretning om Højskolens Virksomhed i det forløbne Aar, om Laboratoriernes, Samlingernes og Bibliotekets Tilstand og Forøgelse, samt om de godkendte Afvigelser fra de normale Eksamens- og Studieordninger, jfr. § 11.

§ 5.

Lærerraadet.

Stk. 1. Lærerraadet bestaar af Højskolens Rektor, dens Inspektør og alle de ved Højskolen ansatte eller virkende Professorer og Docenter. Lærerraadet kan desuden ved særlig Beslutning i hvert enkelt Tilfælde som Medlemmer af Raadet optage andre ved Højskolen selvstændigt virkende eller i selvstændig Lærervirksomhed konstituerede Lærere.

Stk. 2. Rektor sammenkalder og leder som Formand Lærerraadets Møder. Disse skal holdes mindst to Gang aarligt og iøvrigt saa ofte, Rektor finder Anledning dertil, eller saafremt en Fjerdedel af Lærerraadets Medlemmer skriftligt forlanger et nærmere angivet Emne drøftet.

Stk. 3. Reglerne for de normale Studieordninger fastsættes af Lærerraadet, medens Reglerne for Eksamensordningerne fastsættes af Undervisningsministeriet. Forslag til Ændringer i de normale Studie- og Eksamensordninger skal underkastes Behandling i mindst 2 Møder, inden Beslutning tages af Lærerraadet, henholdsvis Forslag stilles til Undervisningsministeriet.

Stk. 4. Sager om Afvigelser fra de normale Studieordninger afgøres af Lærerraadet, medmindre Enighed foreligger mellem de paagældende Fagraad og Faglærere, jfr. § 6, Stk. 3, i hvilket Tilfælde Afgørelsen kan godkendes af Undervisningsraadet.

stk. 5. Andre Sager vedrørende Højskolens Undervisning, der ikke afgøres af Fagraadene og Rektor eller af Undervisningsraadet, forhandles i Lærerraadet, der gennem Undervisningsraadet kan paalægge Fagraadene at drøfte og afgive Betænkning over alle herhen hørende Spørgsmaal, ligesom det kan nedsætte særlige Udvalg til Drøftelse af disse.

stk. 6. Eksamenskarakterernes Fastsættelse og Beregning godkendes af Undervisningsministeriet efter forudgaaende Indstilling fra Lærerraadet.

stk. 7. Lærerraadet har Ret til at udtale sig om Besættelsen af Rektorstillingen, de normerede Lærerpuster og Inspektørstillingen samt til at gøre Indstilling om Valg af Lærere i de ikke normerede Stillinger. Raadet fastsætter selv de nærmere Regler for dets Behandling af disse Sager.

stk. 8. Lærerraadet afgør Sager vedrørende Stipendier, fri Undervisning eller andre økonomiske Lempelser for de Studerende, alt i Overensstemmelse med de af Ministeriet herom nærmere givne Regler, og det kan nedsætte særlige Udvalg til disse Sagers Behandling og Afgørelse.

stk. 9. Lærerraadet er beslutningsdygtigt, naar Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede. Til en gyldig Beslutning kræves over Halvdelen af de afgivne Stemmer; staar disse lige, regnes Rektors Stemme dobbelt.

stk. 10. I Sager, som ikke er opført paa et Mødes Dagsorden, kan der kun tages Beslutning, naar Lærerraadet samt Rektor giver deres Samtykke dertil.

stk. 11. Lærerraadets Medlemmer er pligtige at deltage i Raadets Møder, naar de ikke har lovligt Forfald, hvilket i Tide maa anmeldes for Rektor.

stk. 12. Inspektøren fører en Protokol over Lærerraadets Forhandlinger.

§ 6.

Undervisningsraadet.

stk. 1. Undervisningsraadet bestaar af Højskolens Rektor og Formændene for Fagraadene, jfr. § 7.

stk. 2. Undervisningsraadet skal inden Forelæggelsen for Lærerraadet afgive Betænkning i alle Sager om Ændringer i de normale Studie- og Eksamensordninger.

stk. 3. Undervisningsraadet skal behandle alle Sager om Afvigelser fra de normale Eksamens- og Studieordninger. Sager om Afvigelser fra Eksamensordningerne forelægges Undervisningsministeriet til Afgørelse. Sager om Afvigelser fra Studieordningerne kan godkendes af Undervisningsraadet, forsaavidt dette er enigt med Fagraadene og de paagældende Faglærere. I modsat Fald forelægges Sagen Lærerraadet til Afgørelse, jfr. § 5, Stk. 4.

Stk. 4. I de Tilfælde, hvor Rektor og Fagraadet ikke er enige om Dispensationer fra Studie- og Eksamensordninger, forelægges Sagen for Undervisningsraadet, der træffer Afgørelsen i Sagerne om Studieordningerne, medens Sagerne om Dispensation fra Eksamensordningerne forelægges Undervisningsministeriet.

Stk. 5. De nærmere Bestemmelser om Undervisningsraadets Virksomhed og dets Forretningsorden fastsættes af Lærerraadet.

§ 7.

Fagraadene.

Stk. 1. For hver af Højskolens Fagafdelinger oprettes der et Fagraad. Hvert Fagraad bestaar af de Medlemmer af Lærerraadet, der ifølge de normale Studieordninger deltager i Undervisningen inden for vedkommende Fagafdeling.

Stk. 2. Under Fagraadet for den kemiske Ingeniørvidenskab henhører Studie- og Eksamensordninger for 2den Del af Civilingeniøreksamen for Fabrikingeniører.

Stk. 3. Under Fagraadet for den maskintekniske Ingeniørvidenskab henhører Studie- og Eksamensordninger for 2den Del af Civilingeniøreksamen for Maskiningeniører.

Stk. 4. Under Fagraadet for den bygningstekniske Ingeniørvidenskab henhører Studie- og Eksamensordninger for 2den Del af Civilingeniøreksamen for Bygningsingeniører.

Stk. 5. Under Fagraadet for den elektrotekniske Ingeniørvidenskab henhører Studie- og Eksamensordninger for 2den Del af Civilingeniøreksamen for Elektroingeniører.

Stk. 6. Desuden danner de Lærere, der underviser til 1ste Del af Civilingeniøreksamen, et Fagraad for de almene Videnskaber, og under dette hører Studie- og Eksamensordninger for 1ste Del af Civilingeniøreksamen.

Stk. 7. Det paahviler Fagraadene at drøfte og afgive Betænkninger over Forslag til Ændringer i og Afvigelser fra de for de paagældende Fagafdelinger gældende normale Studie- og Eksamensordninger.

Stk. 8. I Sager vedrørende Ansøgninger fra Studerende om Dispensation fra de normale Studie- og Eksamensordninger eller fra den enkelte særlig godkendte Studie- og Eksamensordning paahviler det Fagraadene at gøre Indstilling til Rektor om Afgørelsen. Drejer det sig om en Dispensation fra Studieordningen, og Rektor tiltræder Indstillingen, er Sagen dermed afgjort; i modsat Fald træffer Undervisningsraadet Afgørelsen. Angaar Sagen Dispensation fra Eksamensordningen, forelægges Sagen for Undervisningsministeriet.

Stk. 9. Hvert Fagraad vælger sin Formand. De nærmere Bestemmelser med Hensyn til Fagraadenes Virksomhed og deres Forretningsorden fastsættes af Lærerraadet.

§ 8.

Lærerne.

Stk. 1. Det paahviler Lærerne at virke til Fremme af Højskolens Formaal, jfr. § 1.

Stk. 2. Lærerne er pligtige til at lede Undervisningen og foretage Eksaminationen i Overensstemmelse med den normale eller den for vedkommende Studerende godkendte Studie- og Eksamensordning. Det paahviler dem at give de Oplysninger angaaende Undervisningen, som Rektor, Lærerraadet, Undervisningsraadet eller Fagraadene maatte forlange.

Stk. 3. Enhver Lærer optegner i en Protokol Forelæsningens Genstand og Tid. Den Lærer, som er forhindret i at læse enkelte Timer, skal saa betimeligt som muligt bekendtgøre dette for Tilhørerne samt give Rektor Underretning herom.

Stk. 4. Ved enhver Undervisning eller Øvelse vaager Læreren eller dennes Assistent over god Orden.

§ 9.

Inspektøren.

Inspektøren fører under Rektors Overtilsyn det daglige Tilsyn med Højskolens Virksomhed og dens Bygninger samt vaager over Orden og Ro. Han fører Tilsyn med, at ingen uberettiget benytter Forelæsninger eller Øvelser, og han har Ret til at fordre efterkommet de Bestemmelser, som i saa Henseende foreskrives. Alle Tvivlstilfælde afgøres af Rektor, eventuelt i Samraad med vedkommende Lærer. Inspektøren forestaar tillige Sekretariatsforretningerne, Bogholderiet og Regnskabsføringen ved Højskolens Kontor. Til Udførelse af de ovennævnte Virksomheder gives der ham den fornødne Hjælp.

Afsnit III.

Studie- og Eksamensordninger.

§ 10.

Normale Studie- og Eksamensordninger.

Stk. 1. Undervisning og Eksamen foregaar inden for de enkelte Fagafdelinger paa Grundlag af normale Studie- og Eksamensordninger. Studieordninger godkendes af Lærerraadet og Eksamensordninger af Undervisningsministeriet, jfr. § 5, Stk. 3.

Stk. 2. Undervisningsaaet begynder 1. September. Den programmæssige Studietid til 1ste Del af Civilingeniøreksamen er 2 Aar og til 2den Del ca. 2¹/₂ Aar; hertil kommer for Maskin- og Elektroingeniører 1 Aars praktisk Uddannelse.

§ 11.

Afvielser fra de normale Studie- og Eksamensordninger.

Stk. 1. De Studerende kan ansøge Højskolen om Afvigelse fra de normale Studie- og Eksamensordninger. Afvigelse fra Studieordninger

godkendes af Undervisningsraadet, naar det eller de paagældende Fagraad og Faglærere er enige. I Tilfælde af Uenighed forelægges Sagen for Lærerraadet, jfr. § 5, Stk. 4. Afvigelser fra Eksamensordninger godkendes af Undervisningsministeriet, for hvilket Sagen forelægges med Erklæringer fra Fagraad og Undervisningsraad, jfr. § 7, Stk. 7. Afvigelserne kan omfatte saavel nye Fagkombinationer inden for de ved Højskolen repræsenterede Fag som Ombytning af et eller enkelte af de normerede Fag med Fag, i hvilke Ansøgeren har nydt Undervisning og aflagt Prøve ved en anden inden- eller udenlandsk af Lærerraadet godkendt Højskole.

Stk. 2. De nærmere Regler om Karakteroverføring for de ved andre Højskoler aflagte Prøver fastsættes af Undervisningsministeriet.

Stk. 3. Tilladelse til Afvigelse maa kun gives, naar den ansøgte Fagkombination og de dertil knyttede Prøver stiller mindst lige saa store Fordringer til Kandidatens Modenhed og Kundskabsfylde som Gennemførelsen af den normale Studie- og Eksamensordning.

Stk. 4. Prøver i de ved Højskolen repræsenterede Fag, men aflagte ved en af Lærerraadet godkendt Højskole, kan træde i Stedet for en ved Højskolen aflagt Prøve.

Stk. 5. Andragender om Afvigelser fra Eksamensordninger forelægges Ministeriet senest 2 Maaneder inden den afsluttende Eksamens Afholdelse.

§ 12.

Eksamenskarakterer.

Stk. 1. Eksamen for Civilingeniører kan bestaa enten med 1ste Karakter med Udmærkelse, med 1ste Karakter eller med 2den Karakter.

Stk. 2. Kun polytekniske Eksaminander (se § 22)) har Ret til at indstille sig til Eksamen for Civilingeniører.

Stk. 3. Ved Eksamen underkastes Eksaminanden mundtlige, skriftlige og praktiske Prøver; de nærmere Bestemmelser angaaende disse Prøver fastsættes i den normale eller den for den paagældende Eksaminand godkendte Eksamensordning; desuden bedømmes de for vedkommende Eksamen fastsatte Kursusarbejder. De mundtlige Prøver er offentlige.

Stk. 4. De nærmere Regler for Karakterernes Fastsættelse og Beregning fastsættes af Undervisningsministeriet efter Indstilling fra Lærerraadet.

Afsnit IV.

§ 13.

Supplerende eller videregaaende Uddannelse.

Stk. 1. Inden for de forskellige Fagafdelinger kan der med Undervisningsraadets Tilslutning tilrettelægges særlige Kursus til en supplerende eller videregaaende Uddannelse, for hvilken der, eventuelt paa Grundlag af en Prøve, efter Indstilling fra det paagældende Fagraad

kan gives en Attest, der underskrives af Rektor. Attesternes Form fastsættes af Undervisningsraadet.

Stk. 2. Desuden kan der, for saa vidt Forholdene tillader det, gives Adgang til paa Højskolens Laboratorier eller Samlinger at udføre Forskningsarbejder under den paagældende Lærers Tilsyn; for saadanne Arbejder kan der efter Indstilling fra vedkommende Faglærer og Fagraad ogsaa gives en Attest, der ligeledes underskrives af Rektor, og hvis Form fastsættes af Undervisningsraadet.

Stk. 3. Adgang til en saadan supplerende eller videregaaende Uddannelse eller til Udførelse af Forskningsarbejder, for hvilke der ønskes Attest, staar fortrinsvis aaben for dem, der har bestaaet Eksamen for Civilingeniører ved Højskolen, men kan dog ogsaa tilstedes andre med de fornødne Kvalifikationer. Ansøgning herom stiles til Rektor, der efter Indstilling fra Faglæreren og det paagældende Fagraad træffer Afgørelse om, hvorvidt og paa hvilke Betingelser Ansøgningen kan imødekommes.

Stk. 4. Højskolens Laboratorier og andre videnskabelige Hjælpemidler staar ogsaa — i det Omfang, som Forholdene tillader det — til Raadighed for andre til Udførelse af videnskabeligt Forskningsarbejde. Der kræves dog i hvert enkelt Tilfælde Tilladelse fra den Lærer, under hvem det paagældende Undervisningsmateriel sorteres. Tilladelsen kan gøres afhængig af, at vedkommende over for den paagældende Lærer godtgør, at han er kvalificeret til at udføre et saadant Forskningsarbejde. Tilladelsen vil ligeledes som Regel være betinget af, at Ansøgeren erstatter vedkommende Afdeling de positive Udgifter ved Arbejdets Udførelse.

Stk. 5. Erstatninger for Afdelingernes Udgifter ved videregaaende Uddannelse eller Forskningsarbejder fastsættes af Rektor efter Indstilling af de paagældende Faglærere.

Afsnit V.

Den tekniske Doktorgrad.

§ 14.

Almindelige Betingelser.

Stk. 1. Danmarks tekniske Højskole har Ret til efter nedenstaaende Regler at tildele den tekniske Doktorgrad. Enhver, der opnaar denne Grad, har Ret til at kalde sig Doctor technices. (Forkortet Skrivemaade: Dr. techn.).

Stk. 2. Tildelingen af den tekniske Doktorgrad skal være Udtryk for Anerkendelsen af, at den, hvem Graden tildeles, sidder inde med en betydelig teknisk-videnskabelig Indsigt og Modenhed.

Stk. 3. Den tekniske Doktorgrad tildeles enten paa Grundlag af en særlig Afhandling eller som Æresdoktorgrad.

§ 15.

Adgangen til Erhvervelsen.

Stk. 1. Adgang til at erhverve den tekniske Doktorgrad paa Grundlag af en Afhandling for Graden har den, der har bestaaet en af Højskolens afsluttende Eksaminer med første Karakter eller har erholdt første Karakter til en af de ved Københavns Universitet bestaaende Embedseksaminer eller er erklæret for admissus ved en Magisterkonferens under dette.

Stk. 2. Lærerraadet kan efter Indstilling fra det paagældende Fagraad og Undervisningsraadet undtagelsesvis tilstede Udlændinge eller andre, som ikke opfylder de ovenfor anførte Betingelser, Adgang til Erhvervelse af den tekniske Doktorgrad, naar de fremlægger fyldestgørende Beviser med Hensyn til deres Uddannelse og videnskabelige Virksomhed.

§ 16.

Erhvervelsen af den tekniske Doktorgrad.

Stk. 1. Til at erhverve den tekniske Doktorgrad kræves:

- 1) at Kandidaten over et Emne, der tilhører en Gren af de tekniske Videnskaber, som lader sig henføre under Omraadet for de bestaaende Fagafdelinger ved Danmarks tekniske Højskole, forfatter og til Højskolen indsender en paa selvstændig Forskning grundet Afhandling, hvori er indeholdt et ikke tidligere offentliggjort Bidrag til den videnskabelige Behandling af Emnet,
- 2) at Undervisningsraadet efter Indstilling af det paagældende Fagraad antager denne til Forsvar,
- 3) at Forfatteren offentlig, efter at Afhandlingen og Højskolens Erklæring om dens Antagelse er blevet trykt og paa behørig Maade offentliggjort, forsvarer den,
- 4) samt at Undervisningsraadet efter Fagraadets Indstilling finder Forsvaret tilfredsstillende.

Stk. 2. I Tilfælde af Uoverensstemmelse mellem Fagraad og Undervisningsraad angaaende Antagelsen eller Forsvaret af en Afhandling afgør Lærerraadet Spørgsmaalet.

Stk. 3. Afhandlinger for den tekniske Doktorgrad skal i Almindelighed være affattede paa Dansk, men kan ledsages af en Oversigt paa et fremmed Hovedsprog (Engelsk, Fransk eller Tysk). Hvor særlige Forhold gør sig gældende, saaledes hvor Hensynet til Emnet eller Læserkredsen taler derfor, eller naar Doktoranden godtgør, at han ved at offentliggøre Afhandlingen paa et fremmed Sprog kan opnaa en væsentlig økonomisk Lettelse, skal der dog af Rektor efter Indstilling fra det paagældende Fagraad kunne gives Tilladelse til Anvendelse af et fremmed Sprog, sædvanlig dog kun Engelsk, Fransk eller Tysk. Meddeles en saadan Tilladelse, kan Fagraadet eller Rektor som Betingelser for Antagelse kræve en Erklæring fra en Sag-

kyndig om, at Sproget i Afhandlingen er tilfredsstillende. Afhandlinger, skrevne paa et fremmed Sprog, skal være ledsaget af en dansk Oversigt.

Stk. 4. Til enhver, som har erhvervet den tekniske Doktorgrad, udstedes et Diplom, i hvilket Titlen paa den Afhandling, ved hvilken Graden er erhvervet, er angivet.

§ 17.

Den tekniske Æresdoktorgrad.

Æresdoktorgraden tildeles uden forudgaaende Afhandling og mundtlig Forsvarshandling. For dens Tildeling kræves en Indstilling fra et af Fagraadene, tiltraadt af mindst to Trediedelev af dettes Medlemmer; at denne Indstilling tiltrædes af mindst to Trediedelev af Undervisningsraadets og to Trediedelev af Lærerraadets Medlemmer.

§ 18.

Indberetning om Tildeling af den tekniske Doktorgrad gives til Undervisningsministeriet.

§ 19.

Enhver, der har erhvervet den tekniske Doktorgrad, har Ret til at holde Forelæsninger ved Danmarks tekniske Højskole. Forelæsningerne anmeldes for Inspektøren, med hvem der træffes Aftale om Tid og Sted for deres Afholdelse.

§ 20.

Tvivlsspørgsmaal med Hensyn til Adgangen til Erhvervelsen af den tekniske Doktorgrad og Tildelingen af samme afgøres af Undervisningsministeriet.

Afsnit VI.

Teknisk Bibliotek.

§ 21.

Under Danmarks tekniske Højskole hører Teknisk Bibliotek, der er et offentligt Bibliotek og Statens Hovedbibliotek for teknisk-videnskabelig Litteratur.

Afsnit VII.

Adgangsbetingelser for Optagelse paa Den polytekniske Lærestalt.

§ 22.

Almindelige Bestemmelser.

Undervisningen ved Danmarks tekniske Højskole er, saavidt Pladsen tillader det, tilgængelig for enhver uberygtet Mand eller Kvinde, uafhængig af, om vedkommende tilsigter at underkaste sig

nogen Eksamen eller ikke; dog har polytekniske Eksaminander, det vil sige de ved Højskolen indskrevne polytekniske Studerende, fortrinsvis Ret til Benyttelse af Undervisningen.

§ 23.

Faglige Betingelser for Afgang til Optagelsen.

Adgang til Optagelse som polyteknisk Eksaminand har enhver, der har bestaaet en af de efterfølgende Prøver eller Grupper af Prøver, jfr. dog § 24:

- a) Studentereksamen paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie.
- b) Adgangseksamen til Danmarks tekniske Højskole, jfr. § 25.
- c) 1. En af de i § 25 under Punkterne b) og c) nævnte Prøver i Forbindelse med Eksamen for Maskin- eller Elektrokonstruktører, saaledes som disse Prøver tages ved Det tekniske Selskabs Skoler i København eller ved Odense Maskinteknikum eller Aarhus Elektroteknikum, eller i Forbindelse med den udvidede Eksamen for Bygningskonstruktører, taget ved Husbygningsteknikum i København eller Odense eller ved Bygningsteknikum i Horsens.
2. Adgangseksamen til Officersskolens næstældste Afdeling, bestaaet efter denne Skoles Plan af 1923.
3. Overgangsprøven ved Kadetskolen, bestaaet i Henhold til Marineministeriets Bekendtgørelse af 9. August 1929.

De under Punkt c) nævnte Ansøgere maa dog underkaste sig en Prøve i Naturfag, inden de kan indskrives som Eksaminander, jfr. § 25.

- d) Til Optagelse af Ansøgere med anden Uddannelse end foranævnte kræves i hvert enkelt Tilfælde en Indstilling fra Højskolen og Undervisningsministeriets Godkendelse af samme.

§ 24.

Begrænsningsbestemmelser.

Paa Grund af Mangel paa Plads i Højskolens Laboratorier og paa dens Tegne- og Konstruktionsstuer er Adgangen til Studiet indtil videre begrænset. De nærmere Regler herfor fastsættes af Undervisningsministeriet efter Indstilling fra Lærerraadet.

§ 25.

Den særlige Adgangseksamen.

Stk. 1. Ret til at indstille sig til Adgangseksamen, jfr. § 23 b) har enhver, der har bestaaet en af de følgende Prøver:

- a) en af de Eksaminere, der giver Adgang til at indskrives ved Københavns Universitet,
- b) den almindelige Forberedelseseksamen med 3 fremmede Sprog

bestaaet med en Middelkarakter af ikke under »godt« og med ikke under »godt« i dansk Stil,

- c) Realeksamen eller den dermed ligestillede Pigeskoleeksamen med Engelsk, Fransk, Tysk, praktisk Regning og Matematik med Geometri.

Stk. 2. De nærmere Regler for Adgangseksamen samt for den i § 23 c) nævnte Prøve i Naturfag fastsættes af Ministeriet efter forudgaaende Indstilling fra Lærerraadet.

Stk. 3. Dispensationer fra Betingelserne for Indstilling til Adgangseksamen gives af Ministeriet efter Indstilling fra Undervisningsraadet.

Afsnit VIII.

De Studerende.

§ 26.

Polyteknikerraadet.

Stk. 1. Polyteknikerraadet er en af Højskolen anerkendt Repræsentation for de ved denne indtegnede Eksaminander. Dets Opgave er at forhandle med Højskolen om Sager, der vedrører de Studerendes Interesser. Raadet stiller Forslag om Sager af fælles Interesse for Højskolens Studerende og repræsenterer disse udadtil. De nærmere Regler om Raadets Forhandling med Højskolen fastsættes af Lærerraadet efter Samraad med Polyteknikerraadet. De nærmere Regler for Polyteknikerraadets indre Forhold fastsættes af Raadet.

Stk. 2. Raadets Medlemmer vælges hvert Aar af og blandt de indtegnede Eksaminander fordelt efter Studieretning og Halvaar. Valgret og Valgbarhed har enhver, der er indtegnet som Eksaminand ved Højskolen, og som har Adgangskort til Højskolen for det Halvaar, i hvilket Valget finder Sted. Dog er Studerende, der er ansatte i Stillinger, lønnede af Højskolen, ikke valgbare.

§ 27.

Ordensregler.

Enhver, der studerer ved Danmarks tekniske Højskole, har Pligt til med Flid og efter bedste Evne at drage Nytte af dens Undervisning. De Studerende er forpligtet til at udvise sømmelig Opførsel og til at efterkomme de Bestemmelser, som af Rektor, Inspektøren eller Lærerne udstedes med Hensyn til Ro og god Orden inden for Højskolens Omraade. Forsømmelse heraf kan paadrage vedkommende en Advarsel af Rektor, der tillige eventuelt for en Tid kan nægte ham Adgang til Højskolen; bestandig Udelukkelse kan kun ske med Lærerraadets Samtykke; Afgørelsen kan indankes for Undervisningsministeren.

Afsnit IX.**Betaling for Undervisning og Prøver.****§ 28.**

Regler for Betaling for Undervisning og Prøver fastsættes af Undervisningsministeriet.

Afsnit X.**I k r a f t t r æ d e n.****§ 29.**

Denne Anordning træder i Kraft den 1. September 1933, og Undervisningsministeriet bemyndiges til at udfærdige de til dens Gennemførelse fornødne Bekendtgørelser samt til at fastsætte de til dens Ikrafttræden nødvendige Overgangsbestemmelser.

§ 30.

Efter nærværende Bestemmelser Ikrafttræden bortfalder de Den polytekniske Lærestalt vedrørende kgl. Resolutioner af 13. Oktober 1913, 3. September 1915, 19. Juni 1916, 13. Juni 1917, 19. April 1918, 4. December 1918, 26. August 1921, 17. Februar 1927, 26. November 1928, 22. August 1929, 18. April 1931 og 15. August 1931.

2. Ændring af Bestemmelserne angaaende Begrænsning af Adgangen til Studiet ved Lærestalten.

I et Lærerraadsmøde den 26. Februar 1931 behandlede et Forslag om, at der ved Lærestaltens Adgangseksamen fremtidig skulde aflægges Prøve i Naturfag (Geologi, Biologi og Fysiologi) i samme Omfang som ved Studentereksamen.

Forslaget var begrundet i, at Lærestalten paatænkte at tage en Undervisning op i landbrugstekniske Emner, og derved vilde de af dens studerende, som havde bestaaet dens Adgangseksamen, blive vanskeligere stillet end de, der havde taget Studentereksamen. Endvidere vilde det, saafremt denne Prøve blev indført, blive muligt at optage Studiet af Geologi paa et mere fremskredet Stadium, end det var muligt under de hidtilværende Forhold. Der blev nedsat et Udvalg til Overvejelse af Sagen, bestaaende af Professorerne Andreasen, Brønsted, Orla-Jensen, Hannover, Johansen, Lundbye og Møllerup samt Lærestaltens Direktør. Forslaget blev senere vedtaget i Lærerraadet.

Imidlertid vilde det være urimeligt at medtage Naturfag som Eksamensfag, hvis man ikke samtidig tog det i Betragtning sammen med de andre Fag ved Optagelsen, for hvilken de gældende Bestemmelser var fastsatte ved kongelig Resolution af 18. April 1931, jfr. Aarvog for Københavns Universitet m. m. for Aaret 1930—31, S. 247.

Som Følge heraf vedtog Lærerraadet i et Møde den 27. April 1933 nedenstaaende Forslag til nye Bestemmelser for Begrænsningen i Adgangen til Studiet, og dette Forslag erholdt under 13. Juni s. A. Undervisningsministeriets Sanktion:

»Paa Grund af Mangel paa Plads i Højskolens Laboratorier og paa dens Tegne- og Konstruktionsstuer er Adgangen til Studiet indtil videre begrænset, saaledes at der normalt aarligt kun optages 135 Eksaminander, nemlig 30 Eksaminander paa Studieretningen for Fabrikningenører, 35 paa Studieretningen for Maskiningenører, 45 paa Studieretningen for Bygningsingenører og 25 paa Studieretningen for Elektroingenører. Overskridelser af disse Tal kan, naar Pladsforholdene tillader det, ske med Lærerraadets Billigelse.

Inden 15. Juli hvert Aar maa enhver, der ønsker at begynde Studiet ved Højskolen, og som har bestaaet en af de Eksaminer, der giver Adgang til at blive indskrevet som polyteknisk Eksaminand (jfr. kgl. Anordning af 8. Februar 1933, § 23) indgive en Ansøgning til Højskolen, ledsaget af Eksamensbevis med Karakterliste og med Angivelse af den ønskede Studieretning. I Ansøgningen maa endvidere angives, om Ansøgeren, saafremt han ikke opnaar Antagelse paa den søgte Studieretning, ønsker sig optaget paa en anden Studieretning; saafremt der fremsættes flere subsidiære Ønsker i denne Henseende, maa Rækkefølgen angives.

For hver af de fire Studieretninger udtages procentvis lige mange af det samlede Antal Ansøgere til hver Studieretning indenfor hver af følgende 3 Grupper (jfr. kgl. Anordning af 8. Februar 1933, § 23).

- a) Ansøgere med dansk Studentereksamen paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie.
- b) Ansøgere med Adgangseksamen til Danmarks tekniske Højskole.
- c) Ansøgere med andre Eksaminer, der efter § 23 i kgl. Anordning af 8. Februar 1933 giver Adgang til at blive indskrevet som polyteknisk Eksaminand.

Udvælgelsen af nye Eksaminander indenfor disse Grupper sker efter følgende Regler:

- a) For de Ansøgers Vedkommende, der har bestaaet Artium paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie, beregnes Middelværdien af følgende to Gennemsnitskarakterer:
  1. Gennemsnittet af Karaktererne i Dansk, Matematik, Fysik, Kemi og Naturfag ved Studentereksamen,
  2. Gennemsnittet af Karaktererne for hele Eksamen.
 Af Ansøgerne antages de, der har højst Middelværdi af de to nævnte Gennemsnitskarakterer.
- b) For de Ansøgers Vedkommende, der har bestaaet Højskolens Adgangseksamen, beregnes en Middelværdi af følgende to Gennemsnitskarakterer:

1. Gennemsnittet af Karaktererne i Matematik, Fysik, Kemi og Naturfag ved Adgangseksamen, beregnet efter den geometriske Skala, og Karaktererne i Dansk ved den forberedende Eksamen (Realeksamen, almindelig Forberedelses-, klassisk-sproglig Studenter- eller nysproglig Studentereksamen).
2. Gennemsnittet af samtlige Karakterer ved den forberedende Eksamen.

Af Ansøgerne antages de, der har højest Middelværdi af de to nævnte Gennemsnitskarakterer.

- c) For de øvrige adgangsgivende Eksaminer sker Udvælgelsen efter analoge Fremgangsmaader.

Overgang fra en Studieretning til en anden kan kun ske med Højskolens Tilladelse.

Udvælgelsen ved Overgang fra en Studieretning til en anden sker under Hensyntagen til Udfaldet af Prøverne ved de adgangsgivende Eksaminer efter foranstaaende Regler, eller hvis de paagældende Ansøgere har bestaaet senere Eksaminer, da ogsaa under Hensyntagen til disse.

Højskolen bestemmer den Vægt, der i saa Henseende skal tillægges de sidstnævnte Eksaminer.

Højskolen afgiver Svar paa Ansøgningerne senest den 25. Juli hvert Aar.

II. Den polytekniske Lærestalts Personaleforhold.

1. Oversigt over Afgang og Ansættelser i Beretningsaaret 1932—33.

Efter at Docent i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner, Dr. techn. Christian Nøkkentved, som angivet i Aarbogen for 1931—32, S. 251, under 12. Marts 1932 havde faaet kongelig Udnævnelse som Professor i samme Fag fra 1. s. M. at regne, henstod Docenturet ubesat. Spørgsmaalet om dets Besættelse blev behandlet i Lærerraadet, i hvilket man vedtog at søge Stillingen midlertidig besat ved Konstitution og derefter opslaaet ledig. Under 20. April s. A. konstituerede Undervisningsministeriet Assistent i Faget, Ingeniør, cand. polyt. Regnar Halfdan Nielsen som Docent fra 1. Maj s. A. og gav samtidig Lærestalten Tilladelse til at anvende den besparede Assistentgage til Antagelse af midlertidig Assistance, og den antog hertil Ingeniør, cand. polyt. Johan Georg Hannemann. Efter at Docentstillingen, som angivet senere hen under Punkt 2, var blevet besat fra 15. December 1932 med Ingeniør, Dr. techn. Axel Valdemar Efsen, traadte Ingeniør Nielsen tilbage i Assistentstillingen, medens Ingeniør Hannemann forlod Lærestaltens Tjeneste. Fra 1. Februar 1933 opgav Ingeniør Nielsen, der skulde indtræde i en Stilling som Overingeniør i et herværende privat Ingeniørfirma, ligeledes Assistentstil-